

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in tosi se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.933.

Izšla vsak torek in petek

Liubliana, torek 30. novembra 1943

Preis - cena L 0'80

Obveznost propustnice za »Jadransko Primorje« odpravljena

Der Oberste Kommissar na operacijskem ozemlju »Jadransko Primorje« je odredil, da se ukine obvezna posest propustnic na operacijskem ozemlju »Jadransko Primorje«. Kdor se zadržuje na področju operacijskega ozemlja »Jadransko Primorje«, mora imeti stalno pri sebi veljavno, s fotografijo opremljeno uradno osebo izkaznico. Predpisi, ki prepovedujejo vstop v lokalno blokirane kraje ali dostop na javne ceste, trge in pota ponoči (po policijski uri), se ne spreminjajo z ukinitvijo obvezne posesti propustnic.

Uvoznina za uvoženi premog

Šef pokrajinske uprave v Ljubljani je z odločbo z dne 24. novembra 1943 VIII/2 — nr. 4714/1-1943 odobril, da se k prodajni ceni za uvoženi premog sme zaračunati uvoznina, in sicer:

3%no, uvedeno z naredbo bivšega Vis. komisariata z dne 29. decembra 1942 št. 239, oz. na 5%no zvišano uvoznino, uvedeno z naredbo z dne 9. junija 1943 št. 66.

Znesek uvoznine se mora v fakturah izkazati ločeno. Kot dokaz plačane uvoznine služi carinska deklaracija.

Cene je v smislu odredb čl. 4. naredbe od 9. maja 1941 objaviti v prodajnem prostoru.

Prekoračenje teh najvišjih cen se kaznuje po uredbi o cenah v zvezi z naredbo od 26. januarja 1942 št. 8, Službeni list št. 8/42.

Sprememba cene za plinski koks

Šef pokrajinske uprave v Ljubljani je z odločbo z dne 4. t. m. VIII No. 3700/4 na prošnjo Mestnega poglavarstva v Ljubljani odobril te najvišje prodajne cene za plinski koks, in sicer:

v prodaji na debelo, to je trgovcem detajlistom:

a) nesortiran koks za tono Lir 496.—,

b) sortiran koks za tono Lir 526.—.

Cene se razumejo franco voz, vključno cestarino.

V prodaji na drobno:

Konsumentom po mestni plinarni in trgovcih s kurivom v Ljubljani:

a) nesortiran koks za tono Lir 566.—,

b) sortiran koks za tono Lir 596.—.

Cene se razumejo franco dom kupea.

S to odločbo se razveljavijo vse dosedaj odobrene cene za plinski koks.

Cene je v smislu odredbe čl. 4. naredbe od 9. maja 1941 objaviti v prodajnem prostoru.

Prekoračenje teh najvišjih cen se kaznuje po uredbi o cenah v zvezi z naredbo od 26. januarja 1942 št. 8, Službeni list št. 8/42.

Obvestila »Prevoda«

Cene živlom

Cene živlom, nakazanih trgovcem za december, ostanejo neizpremenjene.

Nabava riža

Trgovci, ki so prejeli nakazila za riž, naj dvignejo riž v rižarni po naslednjem redu:

1. dec. 1943 črke A—L, 2. dec. K—M, 3. dec. N—S in 4. dec. S—Z.

Umetnost obratnega vodstva

V svoji gospodarski rubriki je objavil »Völkischer Beobachter« članek dr. med. R. Lierts, ki nazorno obravnava važno poglavje takozvane obratne psihologije. Prikaže nam, da je vodstvo podjetja težka naloga in velika umetnost.

Dva ravnatelja sta na čelu velikega obrata. Prvi je tip vase zaprtega, moškega človeka, drugi pa je človek, ki bi rad ves svet objel in ki močno občuti vse, kar se dogaja okrog njega. Prvi nima prav nobenega osebnega stika s svojimi sodelavci in tudi ne s svojimi tovariši. V občevanju je stvaren, često preveč stvaren, zgolj razum in volja, brez izraza srca in duše. Le redki tovariši ga razumejo, večina sodelavcev pa ne more prenašati njegove ledene hladnosti. — »Nikdar ne veš, kaj misli!« »Nikdar ne veš, ali je zadovoljen ali ne.« »Zakaj ničesar ne pohvali, nikdar ne pouči, nikdar ne svetuje?« »Zakaj nima nikdar časa za naše osebne zadeve?« »Kaj smo mu storili?« — S takimi vprašanji se izraža razpoloženje uslužbencev obrata. Šef vidi in si zapomni vsako napako, redkokatero pa popravi in odpravi, ker ne zna delati z ljudmi. Zapovedati in prepovedati zna, ne zna pa voditi, ogreti in navdušiti. Mrzlo in trezno misli in računa, ljudje, ki kažejo svoje občutke, so mu pa zopni.

Drugi šef je pa idealist, človek občutkov. Srce ima za svoje ljudi in rad bi se zanje zavzel. Starejši tovariš se sožalno posmehuje takemu »fantastu«, ki postaja vedno bolj nesiguren, ker je potreben razgovora in razumevanja, ki ga pa ne najde. Njegovi socialni predlogi ne najdejo odmeva in upravni odbor podjetja se bolj in bolj ravna po nasvetih prvega ravnatelja. Zaradi tega se drugi vedno bolj odmika od osebnih zadev, ker mu je težko reči ne, kadar bi po svojem prepričanju rad rekel da. Uslužbenec opazuje njegovo nesigurnost, njegovo umikanje in ko vidi, da marsikaj stori proti svoji volji, zgubijo tudi svoje zaupanje vanj. S tem je konec zdravega in koristnega sožitja med vodstvom in uslužbenci obrata.

Ravnatelja ali voditelja, ki sta si tuja, si lahko prizadevata na vse kriplje, da bi obrat obdržala na višini, a tu se ne da pomagati samo z razumom in voljo, pomagati bi mogel samo še psiholog, ki bi moral spraviti v sklad najprej vodstvo, da bi mogel potem urediti zdrave odnose med vodstvom in sodelavci obrata. Če do tega ne pride, nazaduje obrat tako, da se nazadovanje naposled izrazi tudi v poslovnih knjigah v veliko začudenje upravnega odbora, ki za nazadovanje nikjer ne vidi in ne najde stvarnih razlogov, ko se pri delovnih in tehničnih pogojih obrata vendar ni prav nič spremenilo ali celo poslabšalo. Morda se je v tehničnem pogledu celo kaj zboljšalo, nerazumljivo nazadovanje pa se vendarle kaže. Potem pride upravni odbor z raznimi svojimi recepti, pa na nič ne pomagajo, ker ne zadenejo bistva nezadovoljive bilance — osebnih zadev v podjetju.

Podjetje je skupnost, celota, njegovo središče pa je in bo človek.

Zaradi tega je važna snov za strokovni tisk in strokovna posvetovanja obratna psihologija, ki temelji na načelu, da se pri sodobnih racionalizacijah tehničnih obratov človek ne sme motriti samo iz racionalnega vidika. Prav je imel Paccal, francoski filozof 17. stoletja, ko je dejal, da ima

človeško srce svojo pamet, ki je razum ne pozna. Zaradi tega morajo imeti obrati dvojno šolo in vzgojo: eno za tehnični napredek, drugo — prav tako važno in potrebno — pa za usposobitev predstojnikov od vodje najmanjše delavske skupine v obratu navzgor do obratnih voditeljev.

Mlečna enota v Protektoratu

Z razglasom ministra za kmetijsko in gozdno gospodarstvo v Češko-Moravski se je za gospodarstvo leto 1943/44, obvezna oddaja mleka, živine in oljnatih semen postavila na novo podlago, na merilo mlečne enote. Kmetovalci, ki imajo najmanj pol hektarja kmetijske uporabne zemlje, morajo obvezno oddati od svojih proizvodov najmanj v razmerju 1000 mlečnih enot od hektarja (vse orne zemlje). Kot mlečna enota se računa: 1 kg svežega kravjega mleka s 3,5% maščobe = 1 mlečna enota, 1 kg prašiča žive teže je 6 mlečnih enot, 1 kg goveda ali ovce žive teže = 5 mlečnih enot, 1 kg oljnatih semen = 5 mlečnih enot. V dobave se vračunajo tudi vse oddaje volne, krmil, sladkorne pese, čebule itd. Najmanjšo oddajno količino mlečnih enot predpiše posameznim kmetovalcem občina s sodelovanjem občinske kmetijske komisije.

Ta kontingentacija nudi možnost, da more vsak kmetovalec dobaviti predpisane količine z ozirom na proizvode svojega gospodarstva. Pri tem velja načelo, da se morejo z mlekom nadomestiti predpisane oddaje vseh drugih proizvodov. Na vsak način pa se mora oddati najmanj 500 mlečnih enot za vsak hektar in šele ko je bilo toliko mleka oddano, se more ostala količina predpisane mleka nadomestiti z dobavo prašičev, goveje živine in oljnatih semen.

Francoski zakoni o delu

Z imenom la Charte du Travail se imenujejo vsi francoski zakoni, naredbe, ministrski ukrepi itd. o delu. Teh je tako mnogo in tako različnih, da so celo strokovnjaki v zadregi, če se jih vpraša, kaj je v tem ali onem konkretnem primeru predpisano, kakor piše neka oficialna brošura o delovnih zakonih in kakor posnemajo po njej »Münchener Neueste Nachrichten«. Če pa se že strokovnjaki ne spoznajo v labirintu teh predpisov, tem manj pa si morajo pomagati navadni ljudje. V zadnjem času pa so postali ti zakoni politično vprašanje, ker zlasti mladi politični voditelji trde, da more samo uvedba obligatnih nacionalnih enotnih sindikatov dati delojemalcem možnost, da iniciativno pripomorejo k organizaciji vseh ustvarjajočih slojev.

La Charte du Travail je nastala po francoskem polomu l. 1940., ko se je skušalo spraviti v obratovanje zopet francosko gospodarstvo in rešiti tudi razna socialna vprašanja. Tedaj je vlada ustanovila organizacijske odbore ter se je z njimi obrnila na velekaptal

Sedaj pa je ministrstvo za kmetijsko in gozdno gospodarstvo v Pragi izdalo ostre določbe za one kmetovalce, ki niso oddali niti minimuma predpisanih dobavnih kontingentov. S takojšnjo veljavnostjo je tem kmetovalcem prepovedano, da bi še nadalje redili koze, kunce, gosi, race, kokoši in purane, če niso do konca oktobra 1943 oz. do 31. I. 1944, ko se neha drugo kontingentno četrtletje, dobavili najmanj 100 mlečnih enot v mleku, prašičih, goveji živini in ovcah (t. j. če niso dobavili najmanj 25 kg mleka, 3 kg prašičev in 10 kg govedi in ove žive teže za vsak ha kontingentne površine). Od te prepovedi prizadete živali se morajo odpraviti ter je način uporabe koz in kuncev svobodno prepuščen kmetovalcu. Vsa perutnina se mora oddati določenem zbiralnemu uradu. Razglas prepoveduje nadalje vsako klanje prašičev na domu kmetovalcem, ki so v zamudi s svojimi oddajami. Šele ko more dati kmetovalec s svojim gospodarstvom jamstvo, da bo oddal predpisane količine, sme zopet klati doma prašiče.

Namen teh odredb je, da se omeji vedno bolj naraščajoča gojitev perutnine in malih živali, ker se more z enakimi količinami krmil dobiti z rejo prašičev mnogo večje količine maščob. Ko kmetovalec dobavi predpisane količine, ugasne zanj tudi prepoved gojitve perutnine in malih živali.

in truste, da bi se gospodarski obrati spravili čim hitreje v tek. Dne 4. oktobra 1941 je bil izdan drug zakon, s katerim naj bi se omogočila socialna organizacija vseh poklicev v Franciji. Toda še danes, ob koncu l. 1943., se še vedno samo eksperimentira in zastopniki francoskih delojemalcev so prepričani, da reakcionarna opozicija nalašč zavlačuje rešitev socialnih vprašanj. Mladi ljudje zahtevajo zato, da se ustanovi po nemškem zgledu enotna nacionalna stranka, ki bi mogla organizirati delo. Doslej je bila francoska organizacija delojemalcev zelo obremenjena zaradi starih soc. demokratičnih strokovnih organizacij. Njihov voditelj Leon Jouhaux je dobil celo ime »strokovni pa-pež«. Za vlade delavske fronte so prišle strokovne organizacije močno pod komunistični vpliv. Sedaj pa naj bi se novi delovni sindikati združili v znaku nacionalne revolucije, da bi se dosegli pravični odnosi med delodajalci in delojemalci.

Po dosedanjih zakonih se dele vsi poklici v šest kategorij: v de-

lodayalce, delojemalce, nameščence, inženirje, obratne vodje, upravne in trgovinske štabe. Nad vsemi pa je najvišji svet, tako imenovani Conseil superieur de la Charte, kateremu pripadajo tudi štirje zastopniki delavstva, kadar razpravlja ta o čistih poklicnih vprašanjih. Ta najvišji svet je določil 29 poklicnih družin ter naj bi vsaka družina združevala podobne ali skupno delujoče poklice. Značilno je, da troje najvažnejših družin danes sploh še ni ustanovljeno, tako družine kmetijske in živilske industrije, tiskarn in časopisov ter različnih trgovinskih panog.

V neizmernem materialu aktov Charte du Travail je vse polno študijskih komisij, posebnih odborov in provizoričnih odborov in drugih odborov, da postaja vse nepregledno celo za strokovnjake. Na vsak način pa se namerava na čelo vseh poklicnih in socialnih delavskih organizacij postaviti prej omenjenih 29 poklicnih družin. Te naj slone na nacionalnih sindikatih, ki naj združujejo vse delodajalce in delojemalce istega poklica. Sindikat naj bi vodil upravni svet, čigar sestava naj bi se določila z zakonom. Čeprav je bila ta oblika sindikalizma predvidena že v prvem zakonu delovne karte, se je šele pred tremi meseci izdal zakon o obveznih mesečnih prispevkih za sindikat, in še sedaj le zaradi grožnje ministra za delo Lagardella, da demisionira. Delojemalci zahtevajo, da bi morala Charte du Travail imeti dve glavni nalogi, da določa mezde in delež delojemalcev pri čistem dobičku podjetij.

Dve leti že v Franciji čakajo, da se ti nameravani socialni zakoni uresničijo. Danes ni še določena niti podlaga za mezde, ker zakoniti posebni odbori, ki so v ta namen potrebni, večinoma še niso bili imenovani. Glede teh odborov pa izjavljajo zastopniki delavcev, da naj imajo ti odbori v socialnih vprašanjih odločujočo besedo, glede čisto poklicnih in gospodarskih vprašanj pa jim ne pripada niti posvetovalni glas.

Vlada v Vichyju je ustanovila tako imenovane organizacijske odbore, ki naj bi bili podrejeni produkcijskemu ministrstvu ter imeli naslednje naloge in pravice: številčno ugotavljanje vseh podjetij in njih storilno sposobnost, njih proizvodne možnosti, njih zaloge in število nameščencev. Določitev njih proizvodnega načrta, razdeljevanje surovin in potrebnega materiala, določitev zaposlitve ter predlaganje cen oblastem itd.

Ti organizacijski odbori bi smeli obstojati po izjavi maršala Petaina samo tako dolgo, dokler ne bi začela Charte du Travail v polnem obsegu delovati. Delavci očitajo, da se polno delovanje delovne karte pa nalašč zavlačuje in da zato ostajajo vse obljube o ureditvi delovnih in socialnih zahtev delavstva samo na papirju.

Zbiranje starega papirja v Nemčiji

V nemškem gospodarstvu se porabi na leto nad pol milijarde papirnatih vreč in ker ta potrošnja še narašča, so bili razširjeni predpisi o zbiranju in uporabi starega papirja. Odslej se zbirajo in predelujejo tudi takozvane cementne vreče, ki služijo tudi za transportiranje gipsa, krede in apna. Vsaka taka nova vreča ima odslej kupon za 0,20 RM, ki se vnovič na zbirališču starih vreč.

Trgovski koledar za l. 1944. je izšel

Pravkar je izšel »Trgovski koledar« za l. 1944. Kar bo njegove zveste naročnike posebno veselilo, je to, da je zopet izšel v svoji stari obliki in brez vsake nepotrebne navlake. Kakor že tudi prejšnje Trgovske koledarje, je uredil tudi novega naš znani gospodarski publicist Fr. Zelenik. Ta je tudi poskrbel, da ima novi »Trgovski koledar« polno zanimive vsebine, čeprav seveda ne tako bogate ko druga leta. Novi »Trgovski koledar« je tudi jubilejni koledar, saj je 30, ki je doslej že izšel. Že samo zaradi te častitljive tradicije »Trgovskega koledarja« naj ne bo trgovca in gospodarkega človeka, ki ne bi imel »Trgovskega koledarja«. »Trgovski koledar« se naroča pri Trgovskem društvu »Mercur«, Ljubljana, »Trgovski dom«.

Kupujte »Trgovski koledar«, ki je legitimacija vsakega stanovsko zavednega trgovca!

Ponarejeni Franck v prometu!

Opozorjamo s tem vso javnost, da je v prometu potvorba našega »Pravega Francka«, kavinega dodatka. »Pravi Franck« v škatlah po ½ kg, ¼ kg in 1/8 kg z znakom mlinčka izdelujemo izključno mi in je znan kot kavin dodatek v vsakem gospodinjstvu že več desetletij kot izdelek prvovrstne kakovosti.

Ovitek potvorjenega blaga je skoro za las enak našim originalnim škatlam, a se razlikuje od originalne škatle po tem, da je na sprednji strani mlinček tiskan v črni barvi, dočim je barva našega mlinčka temnomodra kot trakovi in površina okoli napisa »Franck«. Vsebinska ponarejenega ovitka sploh ni nikak kavin dodatek (cikorija), temveč nekakšna zimleta, sipka mešanica.

Opozorjamo cenjeno občinstvo, da tega ponarejenega blaga ne kupujte, da ne bi mesto našega kvalitetnega izdelka dobilo le brez vredno mešanico.

Proti ponarejevalcu bomo uvedli sodni postopek.

FRANCK INDUSTRIJA KAVO-VINA D. D.

prej

Hinka Francka Sinevi d. d.
Zagreb.

Lastnikom motornih vozil

Pozivajo se vsi lastniki ali oskrbniki motornih vozil (potniških avtomobilov, tovornih avtomobilov, ambulančnih, škropilnih ali gasilskih avtomobilov, motociklov, priklonikov, vlačilcev itd.), ki imajo v Ljubljanski pokrajini svoje stalno bivališče, in sicer brez ozira na to, ali imajo domačo ali tujo evidenčno številko, da obvezno prijavijo vsako motorno vozilo šefu pokrajinske uprave, poslušajoč se tiskovine, ki se dobi v Uradu za civilno motorizacijo, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12-I.

Te prijave, točno izpolnjene in po lastniku ali oskrbniku podpisane, in sicer za vsako vozilo na posebni tiskovini, je poslati priporočeno ali osebno oddati najpozneje do 15. decembra t. l. v Uradu za civilno motorizacijo v izogib zakonskih posledic.

Obvestila Pokrajinskega gospodarskega sveta

Obračun v kliringu

Pokrajinski gospodarski svet sporoča, da se bodo v italijansko-nemškem kliringu izvršili obračuni za vse one blagovne dobave in pošiljke med Ljubljansko pokrajino in Nemčijo, za katere so bili stavljeni predlogi za izplačilo do vstetega 15. septembra t. l. Glede poznejših predlogov se vodijo le pogajanja. Plačilni nalogi do 15. septembra se bodo obračunavali po starem obračunskem tečaju: 1 RM = 7.6 lire.

Glede poznejših blagovnih obračunov je treba staviti predloge po tukajšnjem gospodarskem svetu. Vplačevalo se bo v Italiji po Reichskreditkassa Milano in za tukajšnjo pokrajino po njeni podružnici v Ljubljani, v Nemčiji pa se bodo izplačila vršila po Reichsbanki v Berlinu.

Roges Milano

Ves blagovni promet s proizvodi, ki so popisani in pod zaporo ter podlegajo racioniranju, kakor tudi preskrba industrije s surovinami, sta sedaj centralizirana izključno pri Rohstoffhandels-gesellschaft m. b. H. v Milanu, ki se s kratice označuje kot »Roges«. Brez njene odobritve se ne smejo zgoraj navedene vrste blaga dobavljati in odpošiljati. Predloge za oprostitev blaga je treba vlagati pri tukajšnjem gospodarskem svetu. Rogesu je treba javiti istotako po tukajšnjem gospodarskem svetu tudi vse sklenjene kupčije z navedbo podrobnih podatkov (kakor je razvidno iz priloge). Prijave kakor tudi prošnje za dobavno dovoljenje je treba napraviti v nemškem jeziku, ker se sicer rešitev zaradi prevajanja spisov zelo zavleče.

Nabava gumijastih cevi

Pokrajinski svet korporacij razglasa:

Nemške nadzorne oblasti v Italiji so ukinile zaporo nad prodajo gumijevih cevi in se zato lahko gumijeve cevi zopet normalno v prostem prometu nabavijo. Zaloga za kritje tekoče potrebe so zadostne. Priporoča se vsem zainteresiranim tvrdkam, naj nujno stopijo v stik s svojimi dobavitelji, da si pravočasno priskrbijo primerne zaloge cevi.

Obisk podjetij po strokovnjakih

Gospodarski štab v Milanu bo v mesecu decembru poslal v Ljubljansko pokrajino strokovnjake, ki bodo stopili v direktne stike s podjetji posameznih industrijskih skupin. Za sedaj so najavljeni strokovnjaki za kovinsko stroko in za usnjarsko stroko. V poštev prihajajoča podjetja naj zberejo vse podatke glede svojih obratov, posebno glede možnosti prevzema dobav, nadalje glede potrebnih obratnih in pomožnih sredstev in glede preusmeritve produkcije, v kolikor bi se to zahtevalo.

Izdaja nakazil obrtnikom za bencin in petrolej

Obrtniki, ki prejemajo pri Pokrajinskem gospodarskem svetu bone za bencin in petrolej kot po-

možno sredstvo brez posebne pis-mene prošnje na podlagi seznamov, ki jih predlaga Združenje industrijev in obrtnikov, odsek za obrtništvo, se opozarjajo, da se morajo meseca decembra dvigniti boni po strokah in imenskih začetnih črkah ob naslednjih dnevih:

mizarji, začetnica A do O 1. decembra, od P do Z 2. decembra; slikarji in pleskarji 3. decembra; urarji in knjigovezi 4. decembra; mehaniki 6. decembra; kleparji in ključavničarji 7. decembra;

Naslov tvrdke:

Mesec:

Zap. št.	Nakaznica Ime	Nakaznica št.	Prodano blago v metrih					
			za 7 točk	za 9 točk	za 11 točk	za 13 točk	za 17 točk	za 22 točk
Skupno								

Skupaj znaša vse prodano blago v točkah

Overovitev

Podpis trgovca.

Pokrajinskega gospodarskega sveta.

En izvod seznama prejme trgovec ob predložitvi Pokrajinskemu gospodarskemu svetu, kar se mora zgoditi najkasneje do vsakega 5. v mesecu; seznam mora biti potrjen za nazaj.

Podoben seznam, kakor je gornji za tekstilije, imajo predložiti tudi trgovci s čevlji, upoštevaje število točk za posamezne pare čevljev.

elektrotehniki in steklarji 9. decembra.

Upravičencem, ki ne dvignejo bonov na določen dan, zapade nakazilo za dotični mesec.

Navodila detajlnim trgovcem za sprejemanje in oddajo nakaznic

V zvezi z Naredbo o dopolnitvi predpisov za porazdeljevanje tekstilnih izdelkov in oblačilnih predmetov z dne 8. novembra t. l., objavljeno v Službenem listu št. 90 z dne 10. novembra t. l., sporoča Pokrajinski gospodarski svet naslednje:

Trgovci in obrtniki, ki prodajajo tekstilno blago in čevlje, katerih prodaja je sedaj vezana na nakaznice, morajo Pokrajinskemu gospodarskemu svetu mesečno predložiti sprejete nakaznice s posebnim seznamom v dvojniku.

Seznam naj izkazuje:

Združenje trgovcev v Ljubljani naj ev. založi potrebne tiskovine. Predložene nakaznice se bodo trgovcem zamenjale v nabavnice za novo nabavo blaga po dosedanjih predpisih ob predložitvi naročila za nabavnic.

Tudi črni borzi bije dvanaajsta ura

Poleg drugih nadlog nas je vojna osrečila tudi s črno borzo in njenima zvestima pajdašicama prekupčevanjem in verižništvom.

Skranja so cvetele te smrdljive cvetke le v temi in so uganjale svoje nečedno početje po zakotnih krčmah in kavarnicah. Roka pravice je večkrat trdo zgrabila v te vrste in dela pokoro za varnimi zapahi še danes marsikdo ter premišlja o svojih grdobijah. Že zdrava pamet — da kar molčimo o čutu časti — bi narekovala njihovim pajdašem, da krenejo s svojih krivih potov. Nikakor ne! Na obsojenčevu mesto sta planila dva, po moškem je nadaljevala ženska isto umazano obrt. Lahko bi postregli kar z imeni. Tako se je samo še podražilo blago, češ riziko se je zvišalo. Zdelo se je, da bijejo oblastva blazen boj z nepokončljivim zmajem, kateremu zrastle nameso ene odsekanе glave kar sedem mlajših in požrejših glav.

Po razsulu Badoglieve vojske in po begu njegovih podkupljivih oblastnikov, ko so imela oblastva drugod polne roke dela, pa se je ta golazen ne le upala na svetlo, temveč so se celo javno pri belem dnevu sklepale kupčije in se na debelo tovorilo in javno prodajalo prepovedano blago, kakor da ni več zakonov, ne oblastev. Ko glas vpijočega v puščavi so se izgubili uradni opomini. Kar leze in gre, se je vrglo na lov za nedovoljenim dobičkom v trdnem prepričanju, da se tudi sedaj ne more nikomur ničesar hujega pripetiti kakor

kratek dopust za oddih na javne stroške.

Povemo vam pa jasno in na ves glas: v strahotni zmoti ste! Podobni ste tistim nespametnim meščanom davnega, objesnega mesta Vrbe, ki v svoji nespareti niso poslušali možička, opominjajočega jih k pokori in grozečega jim, da bo odprl pipo na sodčku, ki ga je nosil s seboj. Še smejali so se mu in ga zasramovali. Celo, ko je že odprl pipo in so začeli butati valovi ob hiše, so ljudje rajali naprej, seleč se v višje prostore, dokler jih ni zagrnilo sedanje Vrbsko jezero.

Ljudje božji, meščani! Ne pustite se motiti po njihovem malopridnem zgledu in streznite se, dokler je še čas! Naravnost vam povemo: tudi črni borzi bije dvanaajsta ura! Kakor so nam zaupali na najpristopnejšem mestu, je tisti dan pred vami, ko bo petkova trda in neizprosna roka pravice na vsaka in tudi vaša vrata in terjala od vsakogar obračun.

Trgovski sotrudnik

Išče se pošten, priden in agilen trgovski sotrudnik za trgovino z mešanim blagom. Zglasiti se je v pisarni Združenja trgovcev, Trgovski dom.

Trgovina in obrt v Ljubljani

Statistični odsek mestnega poglavarstva navaja: L. 1940. je bilo vpisanih v obrtne registre 130 novih trgovinskih obratov, naslednje leto pa je število vpisov padlo na 99. L. 1940. je bilo samo 8 prijav nadaljevanja začasnih ustavljenih obratov, naslednje leto 38, lani pa 36. L. 1940. je bilo 87 ustavitve obratov, naslednje leto 89, lani pa 104. Začasnih ustavitve obratov je bilo l. 1940. prijavljenih 36, naslednje leto 142, lani pa 58.

Gibanje obrtnih in industrijskih obratov je bilo naslednje: L. 1940. je bilo novih vpisov 139, naslednje leto 177, lani pa 187. Nada-

ljevanj začasnih ustavljenih obratov je bilo l. 1940. prijavljenih 28, naslednje leto 15, lani pa 20. Število izbrisov je od l. 1940 na 1941. naraslo od 126 na 190, lani pa se je zmanjšalo na 110. Začasno ustavljenih obratov je bilo l. 1940. prijavljenih 135, naslednje leto 49, lani pa 78.

Oddaja odrezkov novembrskih živilskih nakaznic

Ljubljanski mestni preskrbovalni urad bo odrezke živilskih nakaznic za november prevzemal v Mestnem domu II. nadstropje, soba št. 8, tako da bodo 2. decembra prišli na vrsto trgovci z začetnicami A do Ba, 3. decembra z začetnicami Be do kconca, 4. decembra z začetnicami C do F, 6. decembra z začetnicami G in H, 7. decembra z začetnicami I in J, 9. decembra z začetnicami Ka do Kom, 10. decembra z začetnim zlogom Kon do kconca, 11. decembra z začetnicami L do Ma, 13. decembra z začetnim zlogom Me do kconca, 14. decembra z začetnicami N in O, 15. decembra z začetnico P, 16. decembra z začetnicami R in S, 17. decembra Nabavljalna zadruga drž. železničarjev, 18. decembra trgovci z začetnicami Š in T, 20. decembra z začetnicami U do Z.

Peki pridejo na vrsto 21. decembra z začetnicami A do J, 22. decembra z začetnicami K do P in 23. decembra z začetnicami Pi do Ž.

Za sestavo oziroma zložitev odrezkov veljajo določila, ki so bila objavljena za oktobrskе odrezke.

Gospodarske vesti

Nakaznice na tobak so uvedli v Goriški pokrajini. Zaenkrat pa se dele cigarete še na navadne živilske nakaznice. Moški so dobili po 40, ženske pa po 15 cigaret.

Zaradi nadzorstva nad uvozom, razdeljevanjem in potrošnjo železa in kovin je bilo na Hrvaškem odrejeno, da morajo vsi uvozniki do 25. novembra prijaviti vse količine železa in kovin, ki so jih uvozili.

Zavarovanih delavcev in nameščencev je sedaj na Hrvaškem po zadnjih podatkih 202.108.

Vodna družba v Novem Sadu je začela letošnjo spomlad velika osuševalna dela v vzhodnem delu mesta, ki je bilo poplavljen v l. 1918., ko je voda predrila jezove. To ozemlje je bilo od takrat popolnoma zamocvirjeno. Z osuševalnimi deli se bo pridobilo 1100 katastralnih johov zelo dobre orne zemlje, ki jo bo občina dala večinoma v zakup. Le majhen del bo obdelovala v lastni režiiji.

Bolgarska vlada namerava postaviti tovarno za strojila. Potreba po naravnih strojih je velika in se ne more kriti z uvozom iz inozemstva. Bolgarska vlada se je odločila za postavitev nove tovarne, ker ima Bolgarska zadostne količine domačih strojil, kakor železov, hrastove skorje itd.

Romunska vlada je blokirala vse količine melase, ki se pridobi iz letošnje sladkorne kampanje v korist državnega alkoholnega monopola. Samo melasa, ki pripade kmetiskim sadicem sladkorne repe, je od zapore izvzeta. Računajo, da bo preostalo za proizvajanje alkohola 2650 vagonov melase.

Z zakonsko naredbo je bilo romunsko kmetijsko ministrstvo pooblašeno, da najame z jamstvom finančnega ministrstva posojilo v višini 800 milijonov lejev za nabavo semen.

Turska premogovna proizvodnja je dosegla v prvih šestih letošnjih mesecih približno 1.6 milijona ton, dočim je znašala v vsem lanskem letu samo 2.5 milijona ton. Celotna proizvodnja v letu 1943. se čeni na več ko 3 milijone ton. Rjavega premoga se je izkopal 253.000 ton, za 35.000 ton več ko lani v istem času. Proizvodnja kroma je narasla v prvem letošnjem polletju na približno 80.000 ton proti 52.000 tonam v letu 1942. Bakra pa je pridobila Turčija v prvih treh mesecih leta 1943. 4152 ton proti 4210 tonam lani.

Vse španske zasebne železnice so bile v zadnjem času podržavljene. Amerikanci so v sporazumu z Angleži potisnili v Sev. Afriki navzdol tečaj franka. Dočim se je doslej plačevalo za en angleški funt 175 frankov, se mora v bodoče plačati 300 frankov.

OKVIRJE izdeluje specialist **Wolfova 4 KLEIN**

že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgeva 3

Telefon št. 22-72.